

P6_TA(2006)0114

Evropské politické skupiny

Usnesení Evropského parlamentu o evropských politických stranách (2005/2224(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 191 Smlouvy o založení Evropského společenství a čl. 12 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie a dále na čl. 6 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii,
  - s ohledem na čl. I-46 odst. 4 Smlouvy o Ústavě pro Evropu,
  - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o pravidlech pro politické strany na evropské úrovni a jejich financování¹, zejména na článek 12 tohoto nařízení (dále jen „nařízení“),
  - s ohledem na zprávu generálního tajemníka předsednictvu ze dne 21. září 2005 k financování politických stran na evropské úrovni podle článku 15 rozhodnutí předsednictva ze dne 29. března 2004 s prováděcími pravidly k nařízení²,
  - na základě článku 45 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti a na stanovisko Výboru pro právní záležitosti (A6-0042/2006),
- A. vzhledem k tomu, že další rozvoj demokratické Unie blízké občanům je základní podmínkou proto, aby občané souhlasili s dalšími kroky evropské integrace, a tedy že uskutečnění evropské demokracie musí mít vysokou prioritu,
- B. vzhledem k tomu, že politické strany, včetně evropských politických stran, představují jeden ze základních prvků při budování evropského politického prostoru a jsou prospěšné pro demokracii na evropské úrovni,
- C. vzhledem k tomu, že politické strany hrají důležitou úlohu při podpoře demokratických hodnot, jako je svoboda, tolerance, solidarita a rovnoprávnost mužů a žen,
- D. vzhledem k tomu, že hlubší zamyšlení nad budoucností Evropy vyžaduje rozsáhlý dialog s občany a politické strany na evropské úrovni při tom musí hrát klíčovou roli,
- E. vzhledem k tomu, že v mnoha státech Unie jsou politické strany ve svých úlohách, kterými je poskytování politických informací a vytváření veřejného mínění, podporovány z veřejných prostředků,
- F. vzhledem k tomu, že se politické rodiny sdružily jako evropské politické strany a jejich práce je podporována z prostředků Společenství,

---

¹ Úř. věst. L 297, 15.11.2003, s. 1.

² Dokument PE 362.124/BUR/AN.2.

- G. vzhledem k tomu, že veřejné financování politických stran na úrovni Unie je uskutečňováno podle článku 191 Smlouvy,
- H. vzhledem k tomu, že evropské politické strany si nesmějí vytvářet rezervy z úspor prostředků vyplácených v rámci grantu nebo z úspor svých vlastních zdrojů a vzhledem k tomu, že pokud z rozvahy vyplývá, že hospodaření stran skončilo s přebytkem prostředků (ziskem), odečítá se výše přebytku od konečné částky grantu,
- I. vzhledem k tomu, že vydáním nařízení byl učiněn první krok k vytvoření právního rámce pro evropské politické strany,
- J. vzhledem k tomu, že v souvislosti s příští úpravou financování politických stran na evropské úrovni přednesly politické strany řadu požadavků¹,
- K. vzhledem k tomu, že generální tajemník Evropského parlamentu předložil zprávu o uplatňování nařízení,
- L. vzhledem k tomu, že smyslem nařízení o veřejném financování stran není znesnadnit či dokonce znemožnit vytvoření rezervních fondů evropských politických stran z vlastních prostředků (finančních darů, členských příspěvků, odměn za práci) a že mají pouze zakázáno vytvářet si na konci finančního roku přebytek na základě této dotace,
- M. vzhledem k tomu, že evropské politické strany stejně jako jiné ziskové nebo neziskové organizace potřebují při dlouhodobém plánování alespoň minimální míru finanční jistoty, především proto, že musí plnit své závazky vůči zaměstnancům, dodavatelům a smluvním partnerům po dosti dlouhé časové období,
- N. vzhledem k tomu, že podle současných předpisů nedostávají evropské politické strany žádné finanční záruky na období delší než jeden rok, že se výše poskytovaných grantů stanovuje každý rok nově a zcela závisí na počtu stran, které požádají o uznání, a na počtu poslanců, které tyto strany mají v Evropském parlamentu, že tyto granty se mohou z roku na rok dramaticky změnit, pokud se objeví nové politické strany nebo dojde ke změně v počtu poslanců, které mají jednotlivé politické strany v Evropském parlamentu,
- O. vzhledem k tomu, že nedávno požádaly o uznání dvě nové strany a podaly Evropskému parlamentu žádost o grant, čímž se počet evropských politických stran tím zvýší z osmi na deset,
- P. vzhledem k tomu, že současný stav činí strany do velké míry finančně závislými na Evropském parlamentu, protože mohou financovat své dlouhodobé závazky, pouze pokud mají stálý a zaručený přísun grantů od Parlamentu,
- Q. vzhledem k tomu, že současný stav nevede evropské politické strany k řádnému finančnímu řízení, jelikož chybí jakákoli opravdová motivace k uplatňování zásad ekonomické efektivity při řízení výdajů,

---

¹ Dopis předsedovi Evropského parlamentu ze dne 1. června 2005, který společně zaslali poslanci Hoyer, Nyrop, Martens, Francescato, Maes, Bertinotti, Kaminski, Bayrou a Ruttelli.

- R. vzhledem k tomu, že evropské politické strany musejí předložit roční rozpočet, který se dělí do pěti kategorií a že tuto strukturu rozpočtu určil Evropský parlament,
- S. vzhledem k tomu, že článek I.3.3 standardního formuláře dohody o poskytnutí grantu na provozní náklady mezi Evropským parlamentem a evropskou politickou stranou¹ stanoví, že se přesuny mezi jednotlivými rozpočtovými kategoriemi nesmějí týkat více než 20 % z celkové výše prostředků v jednotlivých kategoriích,
- T. vzhledem k tomu, že toto omezení přesunu prostředků mezi rozpočtovými kategoriemi znemožňuje evropským politickým stranám měnit jejich politické priority v průběhu roku,
- U. vzhledem k tomu, že evropské politické strany nyní mohou mít právní status, a to na základě své právní subjektivity v zemi, v níž mají své sídlo, a že některé strany si zvolily právní formu neziskového sdružení podle belgického práva, jiné daly přednost právní formě mezinárodního neziskového sdružení,
- V. vzhledem k tomu, že rozdíl mezi daňovými povinnostmi evropských politických stran a institucemi Evropské unie je však i nadále velmi značný,
- W. vzhledem k tomu, že Evropský parlament prostřednictvím tohoto nařízení ukládá, aby byla zveřejněna zpráva o jeho uplatňování, v níž budou uvedeny případné změny,

Politické okolnosti

1. konstatuje, že mezi mnoha občany a evropskými institucemi existuje propast, což se dá odvodit i z toho, že politická komunikace a informace o evropské politice nebyly dosud dostatečné;
2. vyjadřuje přesvědčení, že politické strany na evropské úrovni musejí přesáhnout úlohu zastřešujících organizací aktivní a musejí se z nich stát aktéři přítomní na všech úrovních společnosti, kteří se zasazují o účinnou účast občanů nejen ve volbách do Evropského parlamentu, ale i ve všech ostatních aspektech evropského politického života;
3. je toho názoru, že politické strany na evropské úrovni představují důležitý prvek, kterým se vyjadřuje evropská veřejnost, a bez nich nemůže být další budování Unie úspěšné;
4. zdůrazňuje, že je třeba dospět přes pravidla financování politických stran na evropské úrovni ke skutečnému evropskému statutu stran, který stanoví jejich práva a povinnosti a umožní jim, aby se z nich stala právnická osoba, která je založena na právu Společenství a může v členských státech vyvíjet svou činnost; vyzývá Výbor pro ústavní záležitosti, aby vyhodnotil z právního a daňového hlediska otázku evropského statutu evropských politických stran a předložil v této věci konkrétní návrhy;
5. trvá na tom, aby byly do tohoto statutu začleněny také pravidla týkající se členství jednotlivců ve stranách na evropské úrovni, jejich vedení, jmenování kandidátů, voleb a způsobů organizace a podpory stranických sjezdů a schůzí;

---

¹ Příloha 2 rozhodnutí předsednictva Evropského parlamentu ze dne 29. března 2004 s prováděcími ustanoveními k nařízení (ES) č. 2004/2003 (Úř.věst. C 155, 12.6.2004, s. 1).

Zkušenosti a návrhy na zlepšení

6. Žádá Komisi, aby v souvislosti se změnou nařízení (ES) č. 2004/2003 přezkoumala možnost zavedení pravidel pro financování politických stran na evropské úrovni z rozpočtu Unie, které nejsou založené na koncepci grantů ve smyslu hlavy VI části I finančního nařízení, ale musí se zároveň vzít v potaz, že tato koncepce nevyhovuje specifickému charakteru politických stran;
7. bere na vědomí, byly podány tři soudní žaloby na zrušení nařízení, které soud prvního stupně dne 11. července 2005 zamítl jako nepřipustné, přičemž proti jednomu z rozsudků byl podán opravný prostředek;
8. vítá, že od začátku volebního období po volbách do Evropského parlamentu v červnu 2004 došlo k osmi případům spojení politických stran z členských států, a byly tak založeny politické strany na evropské úrovni, které mohly být finančně podporovány podle ustanovení nařízení;
9. konstatuje, že poskytování finanční podpory na finanční rok 2004 ve výši 4 648 000 milionů EUR bylo zahájeno dne 18. června 2004 výzvou k předkládání návrhů a uzavřeno rozhodnutím předsednictva ze dne 6. července 2005 o konečném stanovení výše finanční podpory;
10. s uspokojením shledává, že politické strany na evropské úrovni při přijímání zaměstnanců ve značné míře zohledňují zásadu rovných příležitostí pro ženy a muže, a vybízí je, aby zajistily vyváženější zastoupení žen a mužů na seznamech kandidátů a mezi zvolenými členy;
11. poukazuje na skutečnost, že rozpočet Evropské unie na rok 2005 počítal na financování stran s prostředky ve výši 8 400 000 EUR, které předsednictvo podle klíče pro přidělování uvedeného v nařízení rozdělilo mezi osm stran, jež podaly žádost o přidělení;
12. bere na vědomí, že v roce 2004 bylo politickým stranám na evropské úrovni účtováno celkem 20 071 EUR za technickou pomoc, která jim je poskytována podle nařízení Evropského parlamentu za úplatu; tato částka zahrnuje poplatky za sály, techniky a zejména za tlumočnické služby;
13. je toho názoru, že na základě dosavadních praktických zkušeností a při dodržování úkolů daných rozpočtovým právem je třeba v systému financování provést tyto úpravy:
  - a) Postup podávání žádostí je v nařízení stanoven jen v hlavních rysech. Aby byli žadatelé ušetřeni zbytečné náročnosti, měl by být vypracován dvoufázový systém, kde se v první fázi rozhodne, zda strana v zásadě splňuje předpoklady pro poskytnutí podpory, a poté bude ve druhé fázi stanovena výše prostředků.
  - b) Rytmus vyplácení prostředků není optimálně přizpůsoben způsobu práce příjemců. Měl by být změněn tak, že osmdesát procent finanční podpory bude vyplaceno po podepsání dohody o financování a doplatek bude vyplacen po uzavření finančního roku na základě vyúčtování předloženého příjemcem.

- c) Aby byla příjemcům v rámci pevně stanovených rozpočtových zásad, které jsou stanoveny ve finančním nařízení, dána větší finanční jistota při jejich plánování, měly by se předsednictvo a Rozpočtový výbor, tedy orgány, které se podílejí na sestavování ročních návrhů k rozpočtu, na začátku volebního období dohodnout na víceletém finančním plánování, a to jak s ohledem na základní částku na jednu stranu (15 % z celkového rozpočtu), tak i s ohledem na dodatečné částky pro každého poslance Evropského parlamentu, který je členem této strany (85 % z celkového rozpočtu), které bude poskytovat jistý prostor pro případ založení nových stran.
- d) Evropským politickým stranám musí být poskytnuta možnost dlouhodobějšího finančního plánování. Je proto nezbytné, aby si mohli vytvářet finanční rezervy na základě vlastních prostředků, zejména finančních darů a členských příspěvků, které přesahují předepsaný 25% podíl výdajů hrazených z vlastních finančních prostředků.
- e) Během právě probíhající revize finančního nařízení nebo prostřednictvím změny nařízení je třeba dosáhnout omezené výjimky, která umožní použít 25 % z prostředků poskytnutých pro daný finanční rok ještě v prvním čtvrtletí následujícího roku.
- f) Pevné rozdělení finančních prostředků do pěti kategorií a omezení přesunů prostředků mezi těmito kategoriemi potřebám evropských stran nevyhovuje. Dohoda o financování by proto měla být pozměněna tak, aby bylo možno převádět větší část prostředků mezi kategoriemi, a to za předpokladu, že administrativní zátěž spojená s touto činností bude co nejnižší.
- g) Kromě toho by měla být vytvořena možnost, aby roční plán práce, který musejí strany předkládat, těmto stranám umožňoval v jejich politické práci přiměřeně reagovat i na nepředvídané události.
- h) V zájmu efektivního průběhu financování by měla být lhůta pro předkládání závěrečných zpráv politických stran prodloužena do 15. května následujícího roku.
- i) Zdá se, že k dosažení cíle, kterým je posílení evropských politických stran jako prvků evropské demokracie, a v souvislosti s požadavky na jejich politickou práci, které se s rozšiřováním EU stupňují (náklady na překlady, cestovní výdaje), je žádoucí, aby došlo k přiměřenému dalšímu rozvoji finanční podpory politických stran.

14. považuje za vhodné, aby se ve fázi úvah o budoucnosti Evropské unie mimoto diskutovalo o těchto otázkách:

- a) Jakou formou je možno podporovat evropské politické nadace, aby došlo k rozšíření politické osvětové a vzdělávací činnosti evropských politických stran? Parlament žádá Komisi, aby předložila návrhy týkající se této otázky.
- b) Jakým způsobem by mohly být na volby do Evropského parlamentu připravovány evropské kandidátní listiny evropských stran, aby došlo k pokroku při vytváření evropské politické veřejnosti?

- c) Jaký vliv mohou mít evropské politické strany na referenda o evropských tématech, na volby do Evropského parlamentu a volbu předsedy Komise?
- d) Jakým způsobem je možné podpořit a posilnit úlohu evropských politických organizací a hnutí mládeže, které jsou nezbytným nástrojem pro růst a formování identity mladých generací? Parlament doporučuje založení vnitřní pracovní skupiny se zástupci příslušných výborů, evropských politických stran a stranicko-politických mládežnických organizací, které do roka předloží předsednictvu zprávu o úloze stranicko-politických mládežnických organizací a o nejlepší způsobu, jak je podporovat nyní a v budoucím statutu.

o

o o

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.